

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIII. Idem probatur ex Conciliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

RESPONDEO, ea quæ dicuntur Petro, in triplici esse
 ferentia; quædam enim dicuntur ei pro se tantum; quædam
 pro se & omnibus Christianis; quædam pro se & successoribus.
 Id quod euidenter colligitur ex ratione diuersa, quæ
 dicuntur. Nam quæ dicuntur ei, vt vni ex fidelibus, certè
 omnibus fidelibus dicta intelliguntur. Vt Matth. 18: *Si peccarit
 in te frater tuus, &c.* Quæ dicuntur ei ratione aliqua
 propria personæ ipsius, ei soli dicuntur, vt: *Vade post me Satana.*
 Et: *Ter me negabis;* ista enim dicuntur ei ratione propriæ
 becillitatis & ignorantie. Quædam denique dicuntur
 ratione officij pastoralis, quæ proinde dicta intelliguntur
 omnibus successoribus, vt: *Pasce oues meas.* Et: *Confirma fratre
 meos.* Et: *Quodcunque ligaueris, &c.*

Argumenta LUTHERI leuissima sunt, & ex dictis facili-
 mē à quouis solui possunt: & præterea diligenter soluta
 ab Eckio, Fabro, Roffensi, & Caierano, quorum libri sunt
 omnium manibus; ideo ea prætermitto.

CAPVT XIII.

Idem probatur ex Conciliis.

SECUNDO loco probandus est Romani Pontificis
 primatus ex Conciliis. Et quidem LUTHERVS in
 lib. de potestate Papæ, & ILLYRICVS in libro
 de primatu, & CALVINVS lib. 4. cap. 7. arguunt,
 contra nos apertè pugnare VI. canonem Nicæni Con-
 cilij: in quo assignatur Romano Pontifici certa regio
 gubernanda eaq; perexigua, declaraturq; vnus ex Patriarchis,
 autem caput aliorum; pro nobis autem nullius Concilij
 testimonium inuenire potuerunt. At sunt nihilominus
 firmissima conciliorum generalium testimonia pro Romani
 Pontificis primatu: ex quibus nouem ita generalia fuerunt,
 in eis Græci & Latini interfuerint. Quod est notandum
 contra Græcorum leuitatem & pertinaciam.

PRIMUM ergo habemus Nicænum Concilium, & illud
 ipsum VI. canonem, quem aduersarij obiciunt sed explicita
 ratione aliqua indiget iste canon, vt argumentum inde sumi
 possit. Igitur VI. canon Nicæni Concilij sic habet in
 Concilio, quæ hodie extant: *Mos antiquus perduret in*

Aegyptus

Aegypto, & Lybia, & Pentapoli, & Alexandrinus Episcopus horum omnium habeat potestatem, quoniam quidem & Episcopo Romano parvis mos est.

Sunt autem circa hunc canonem aliqua notanda. **PRIMO** ex Nicolao I. in epistola ad Michaëlem, Concilium **NICAENVM** nihil statuisse circa Romanam Ecclesiam; quoniam potestas eius, non ab hominibus, sed à Deo est: sed tantum ex forma Romanæ Ecclesiæ constituisse statum aliarum Ecclesiarum. Non enim dicit Concilium; Habeat Romanus Episcopus huius vel illius regionis administrationem, sed ait: *Habeat Episcopus Alexandrinus curam Aegypti, & Lybia, quoniam Romanus Episcopus ita consuevit.* Vbi aperte Romana Ecclesia fit regula aliarum, & nihil circa eam proprie statuitur. Itaque errant Calvinus, Illyricus, Nilus, & ceteri, qui dicunt, à Concilio Nicæno certos fines assignatos Romano Episcopo, ut nimirum solum curam gerat suburbana- rum Ecclesiarum.

SECUNDO est obseruandum, in libris vulgatis deesse initium huius canonis, quod tale est: *Ecclesia Romana semper habuit primatum, mos autem perduret, &c.* Sic enim iste canon citatur in Concilio Chalcedonensi, act. 16. à Paschasino Episcopo. Sic etiam vertit ex Græco ante annos circiter mille Dionysius quidam Abbas, ut Alanus Copus annotauit in primo Dialogo. Quocirca in eodem Concilio Chalcedonensi, act. 16. post lectum hunc canonem **VI. Nicæni Concilij**, iudices dixerunt: *Perpendimus omnem primatum & honorem præcipuum, secundum canones, antiqua Roma Deo amantißimo Archiepiscopo conseruari.*

Obseruandum est **TERTIO**, illa verba: *Quoniam talis est Episcopo Romano consuetudo*, quatuor modis exponi solere. **PRIMO**, exponit Ruffinus lib. 10. hist. Eccles. cap. 6. decretum esse à Concilio, ut Alexandrinus Episcopus habeat curam Ægypti, sicut habet Episcopus Romanus curam suburbana- rum Ecclesiarum.

At falsa expositio est; nam si Episcopus Romanus est primus & præcipuus Patriarcha, quomodo credibile est illi assignatam angustissimam regionem, aliis autem Patriarchis minoribus latissimam? Nam Antiochenus habuit totum Orientem; Alexandrinus tres amplissimas prouincias, Ægyptum,

prum, Lybiam, & Pentapolim; Romanus autem habet tantum suburbanas Ecclesias; id est, sex Episcopatus Romanos vicinissimos. DEINDE, illa particula, *quoniam*, ratio particula est; non est autem bona ratio, ut Episcopus Alexandrinus trium provinciarum curam gerat, quia Romanus Episcopus curam gerit suburbanarum Ecclesiarum. Igitur ratio Concilij nihil valet, aut non recte Concilij sententia. Ruffinus exposuit. DENIQUE, Concilium Nicænum, nec citatur in Concilio VI. Carthagenensi, nec ut legitur in Concilio Chalcedonensi, act. 16. nec ut habetur in propriis locis Conciliorum, nec ut est apud Abbatem Dionysium meminit suburbanarum Ecclesiarum, sed tantum ait: *Habet Alexandrinus Episcopus potestatem in tota Aegypto, Lybia, & Pentapoli, quoniam Episcopo Romano talis consuetudo est.* Itaque mera divinatio fuit illa Ruffini, quem sequitur Ruffinus, de suburbanis Ecclesiis.

SECUNDA expositio est Theodori Balsamonis in expositione horum canonum, & Nili in suo lib. contra prima Concilium decreuisse, ut Episcopus Alexandrinus habeat curam totius Aegypci, sicut Romanus Episcopus habet curam totius Occidentis.

Hæc quidem sententia liberalior est, sed tamen fallax. Concilium cum ait: *Quoniam talis est Episcopo Romano consuetudo*, reddit causam, ut diximus, cur debeat per antiquum mos in Aegypto, & Lybia, & Pentapoli, ut eorum locorum habeat curam Episcopus Alexandrinus. Non est tamen causa huius rei, quia Romanus Episcopus habet curam Occidentis. Quomodo enim sequitur, Episcopus Romanus habet curam Occidentis: igitur Alexandrinus debet curam gerere Aegypci, Lybiae, & Pentapolis? cur non totius Aegypci? aut cur non Aegypci tantum? aut cur Alexandrinus non Carthagenensis, aut aliquis alius istam curam habeat? Adde, quod Concilium non meminit Occidentis, neque Orientis, sed tantum ait: *Quoniam talis Episcopo Romano consuetudo.*

TERTIA expositio est auctoris summæ Conciliorum, ex quodam vetusto codice putat restituendum (*Quoniam Metropolitanus talis consuetudo est*) pro eo, quod habetur (*Quoniam Episcopo Romano talis consuetudo est*)

At neque hæc est solida expositio. Exemplaria enim Nicæni Concilij nusquam exstabant pleniora, & emendatiora, quam in scriniis Romanorum antiquorum Pontificum, ut infra ostendemus, cum agemus de appellationibus: nam quæ in Græcia erant, concremata fuerunt ab Arianis, teste Athanasio, in epistola ad omnes Orthodoxos; & ideo non mirum, si quæ citantur à Græcis, & à Ruffino, mutila, & corrupta sunt. Porro ex Romanæ Ecclesiæ scriniis tulit hunc canonem Paschasius B. Leonis legatus ad Concilium Chalcedonense, & in eo legimus: *Quoniam talis Episcopo Romano consuetudo est.* Ade, quod non est bona ratio, cur debeat Alexandrinus Episcopus tantam ditionem habere, quia ita consueverunt Metropolitanæ. Nam Metropolitanæ non regunt nisi unam provinciam: Alexandrino autem multæ provinciæ; & multi Metropolitanæ subiiciuntur.

Quarta igitur, & vera expositio est: Alexandrinum debere gubernare illas provincias, quia Romanus Episcopus ita consuevit; id est, quia Romanus Episcopus ante omnem Conciliorum diffinitionem consuevit permittere Episcopo Alexandrino regimen Ægypti, Lybiæ, & Pentapolis: siue consuevit per Alexandrinum Episcopum illas provincias gubernare. Sic intellexit hunc canonem Nicolaus I. in epistola ad Michaëlem, nec apparet vlla alia probabilis expositio.

Secundum Concilium generale in epist. ad Damasum, quæ exstat apud Theodoretum lib. 5. hist. cap. 9. dicit se convenisse apud urbem Constantinopolim, ex mandato literarum Pontificis, per Imperatorem ad se missarum. Et ibidem fatentur, Romanam Ecclesiam caput esse, se autem membra.

Tertium Concilium, ut est apud Euagrium lib. 1. histor. cap. 4. dicit se deponere Nestorium ex mandato literarum Celestini Papæ Romani. Et in epistola ad eundem Celestinum, idem Concilium scribit, se causam Ioannis Patriarchæ Antiocheni, quæ magis dubia erat, quam causa Nestorij, non fuisse ausum iudicare, sed reservasse iudicio ipsius Celestini. Quæ omnia perspicuè indicant supremam Romani Pontificis auctoritatem. Concilium Chalcedonense, act. 1. 2. & 3. passim vocat Leonem *Uniuersalis Ecclesiæ Pontificem.* Et in epist. ad Leonem: *Et post hæc, inquit, omnia in super, & contra ipsum, cui vinea custodia à Salvatore commissa est, extendit*

rendit insaniam; id est, contra tuam quoque Apostolicam
 etitatem. Hic vides maximum Concilium confiteri, Ro-
 no Pontifici à Deo ipso, vineæ; id est, Ecclesiæ vniuersæ au-
 diam esse commissam.

Synodus CONSTANTINOPOLITANA, quæ ante
 tam Synodum in causa Antimi congregata est, act. 4. per
 nam Patriarcham Concilij præsidem ita loquitur: *Nos
 quit, Apostolicam sedem sequimur, & obedi-
 mus, & communicatores habemus, & conde-
 mnamus ab ipsa, & nos condemnamus.* Iam si totum Concilium
 stolicæ sedi obedire se profitetur; certè Apostolica sedes
 Ecclesiæ cum auctoritate præest.

SEPTIMA Synodus, act. 2. recipit, & probat epistolam
 driani ad Tharadium, in qua hæc habentur: *Cuius, inquit,
 des per totum terrarum orbem primatum obtinens lucet,
 niumque Ecclesiarum Dei caput existit; Vnde & ipse B. Petrus
 Apostolus Dei iussu Ecclesiam pascens nihil omnino
 misit; sed ubique principatum obtinuit, & obtinet, &
 TA, in præsentem dici: Primatum obtinens lucet; Et, &
 stit, &c.*

LATERANENSE Concilium sub Innocentio III.
 Græci & Latini interfuerunt, cap. 5. *Romana, inquit, Ec-
 dissonante Domino, super omnes alias ordinaria potestate
 tinet principatum, & potestatem mater & vniuersorum Christi
 & magistra.* Concilium LUGDVNENSE generale sub
 gtorio X. vt habetur in Sexto, tit. de Electione, cap. vbi per-
 lum, vocat Romanum Episcopum, vicarium Christi, suc-
 forem Petri, rectorem vniuersalis Ecclesiæ. & in hoc
 Concilio Græci & Latini interfuerunt.

Denique Concilium FLORENTINVM Græcis & Latinis
 consentientibus ita statuit: *Definimus sanctam Apostolicam
 sedem, & Romanum Pontificem in vniuersum orbem
 primatum; & ipsum Pontificem Romanum successorem
 B. Petri principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium
 rotiusque Ecclesiæ caput, & omnium Christianorum patrem
 doctorem existere, & ipsi in B. Petro pascendi, regendi, &
 bernandi, vniuersalem Ecclesiam à Domino nostro Iesu Chri-
 sto plenam potestatem traditam esse.* Omitto quinque
 Concilia generalia; quia nec à Græcis recipiuntur, cum ip-
 so

non interfuerint, nec à Lutheranis, cum sint post annum DC. celebrata. Nimirum Lugdunense sub Innocentio IV. ut habetur cap. i. de Homicidio in Sexto. Viennense sub Clemente V. ut habetur Clementina vnica, de summa Trinitate, & fide Catholica. Constantiense sess. 8. & 15. Lateranense sub Leone X. sess. 11. & Tridentinum sess. 14. cap. 7. & alibi.

CAPVT XIV.

Idem probatur ex testimoniis summorum Pontificum.

TERTIUM argumentum sumitur à summorum Pontificum sententiis. Est autem obseruandum epistolas Pontificum in tres quasi classes distribui posse.

PRIMA classis continet epistolas Pontificum, qui sederunt vsque ad annum CCC. in quibus Magdeburgenses & Calvinus fatentur, verè asseri primatum, & eos Pontifices sanctos, & veros Pontifices fuisse; sed eas epistolas dicunt esse confictas, & recentes, ac falsò Pontificibus illis adscriptas.

SECUNDA classis complectitur epistolas eorum Pontificum, qui sederunt ab anno DC. vsque ad nostra tempora: in quibus fatentur aduersarij, verè asseri primatum, & esse eorum auctorum, quibus inscribuntur, sed eos Pontifices non esse dignos fide, & Pseudopontifices non Pontifices fuisse.

TERTIA classis comprehendit illas epistolas, in quibus & apertè asseritur primatus, & quas constat esse scriptas à sanctis & veris Pontificibus, qui floruerunt ab anno CCC. ad DC. videlicet Iulio, Damaso, Syricio, Innocentio, Zozi- mo, Leone, Gelasio, Anastasio II. Ioanne II. Felice IV. Pelagio II. Gregorio Magno. Ergo in testimoniis primæ & secundæ classis, non erit opus immorari in citandis verbis, sed satis erit notare loca, & respondere ad obiectiones hæreticorum: quandoquidem fatentur in illis epistolis apertè asseri sententiam nostram. Verba autem adferenda tantùm erunt in testimoniis tertiæ classis.

PRIMUM igitur disertè asserunt primatum hi sancti Pontifices, Clemens epist. 1. Anacletus epistol. 3. Euaristus epist. 1.

pp 2

Alexan-